

Jak naliczyć Ekwiwalent za urlop?

W wersji Comarch ERP Optima 2018.6. wprowadzono mechanizm automatycznego naliczania się ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, dla zwolnionego pracownika, w wypłacie etatowej za ostatni miesiąc zatrudnienia.

Aby ekwiwalent za niewykorzystany urlop naliczył się w wypłacie etatowej automatycznie, muszą być spełnione warunki:

- pracownik ma odnotowaną w kadrach datę zwolnienia, w zapisie historycznym dotyczącym okresu, za który jest naliczona wypłata na liście etatowej,
- pracownik nie ma przedłużonej umowy z dniem kolejnym po zwolnieniu,
- wypłata jest naliczana na liście płac o rodzaju Etat,
- pracownik ma niewykorzystany urlop w standardowym limicie nieobecności 'Urlop wypoczynkowy', którego data do jest równa dacie zwolnienia pracownika,
- pracownik nie ma naliczonego standardowego typu wypłaty 'Ekwiwalent za niewykorzystany urlop', na innej liście płac, za ten sam miesiąc.

Mechanizm automatycznego naliczania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop dotyczy tylko list płac o rodzaju Etat, które nie są przeznaczone dla pracowników tymczasowych (na liście płac nie jest zaznaczony parametr Lista tylko dla pracowników tymczasowych). Nie ma obsługi automatycznego naliczania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop dla pracowników tymczasowych.

W starszych wersjach programu aby rozliczyć ekwiwalent należało naliczyć wypłatę , na liście o rodzaju Etat lub Inna,

a następnie na zakładce [2 Elementy wypłaty] dodać za pomocą zielonego plusa typ wypłaty – 'Ekwiwalent za niewykorzystany urlop'.

Od wersji 2019.6 Użytkownik ma możliwość wyłączenia automatycznego naliczania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop. Z poziomu Konfiguracja System /Firma/ Płace/ Parametry należy odznaczyć parametr 'Ekwiwalent za urlop liczony automatycznie po zwolnieniu pracownika'. Parametr domyślnie jest zaznaczony.

Jak zdefiniować umowę cywilnoprawną z 32% podatkiem?

W programie Comarch ERP Optima nie ma standardowej umowy cywilnoprawnej, od której byłby naliczany 32 % podatek.

Aby zdefiniować taką umowę należy wejść w **Konfiguracja / Firma / Płace / Typy wypłat** a następnie:

1. Przyciskiem plusa otworzyć formularz nowego typu wypłaty,
2. Wpisać nazwę i skrót dodawanej umowy cywilnoprawnej, nazwa musi się różnić od nazw umów istniejących już w programie,
3. W polu **Rodzaj** wybrać **Umowa**,
4. Określić algorytm wyliczania wartości umowy: 1, 4, 6, 12 (algorytm 12 dostępny tylko w module Płace i Kadry Plus) lub 14,
5. Na zakładce 2. Podatki/Nieobecności wybrać:

- właściwą pozycję na deklaracji PIT (dla umów które mają wchodzić na PIT-11 oraz PIT-4R należy podać jedną z dostępnych pozycji na PIT-8B),
- sposób naliczania zaliczki podatku – Procent i w polu obok wpisać 32%,
- sposób naliczania kosztów uzyskania przychodów – procentowe, podając obok właściwy procent – np. 20%,
- sposób naliczania składek ZUS, składki zdrowotnej,
- wliczanie umowy do podstawy zasiłków z ubezpieczenia chorobowego.

6. Na zakładce 3. Szczegółowe decydujemy o pozostałych parametrach, z uwzględnieniem pól: wliczany do GUS, pozycja na Rp-7.

Tak zdefiniowaną umowę zapisujemy. Będzie ona dostępna do wyboru na formularzu umowy cywilnoprawnej w pozycji 'Rodzaj umowy'.

Istnieje również możliwość skopiowania standardowego typu wypłaty (np. umowy zlecenia) i wprowadzenia nowych danych (m.in. procentu zaliczki – 32%) na zakładce '2. Podatki/Nieobecności' w pozycjach 'Sposób naliczania zaliczki podatku', 'Sposób naliczania kosztów uzyskania' itd.

Aby skopiować standardowy typ wypłaty należy w Konfiguracji / Firma / Płace / Typy wypłat:

- po prawej stronie kliknąć w ikonę „lejka” – 'Pokaż standardowe',
 - znaleźć na liście odpowiedni składnik np. 'PIT-8B 6.Przychody z osob.wyk.działaln.', podświetlić i wcisnąć jednocześnie CTRL + INSERT,
 - po otwarciu kopii konfiguracji standardowej umowy należy zmienić jej nazwę.
-

Jak uniknąć 'błędu krytycznego' zgłaszanego podczas importu deklaracji ZUS DRA do programu Płatnik?

Najczęstszą przyczyną 'błędu krytycznego' jest brak numeru PESEL lub numeru paszportu w przypadku obcokrajowców w dokumentach ZUS RCA przesyłanych do programu Płatnik. W przypadku braku tych danych, podczas importowania deklaracji program Płatnik zgłasza komunikat 'Wystąpił błąd krytyczny podczas wykonywania pracy kreatora. Wystąpił błąd podczas parsowania KEDU...', a w dalszej treści komunikatu występuje ciąg 'p3', oznaczający nazwę brakującego pola w importowanej deklaracji.

Uzupełnienie brakujących danych w programie Comarch ERP Optima oraz ponowne przeliczenie i wyeksportowanie deklaracji, pozwala uniknąć pojawienia się komunikatu.

Podczas naliczania deklaracji ZUS DRA program Comarch ERP Optima weryfikuje, czy pracownicy mają uzupełniony numer PESEL lub inny identyfikator wymagany przez ZUS np. numer paszportu. Jeżeli pracownik nie ma uzupełnionych odpowiednich danych w oknie **Wyliczenie deklaracji** pojawi się ostrzeżenie: **Brak wypełnionego identyfikatora: imię nazwisko pracownika.**

Aby samodzielnie zweryfikować u których pracowników wymagane jest uzupełnienie danych można skorzystać z kolumny na liście pracowników, w której wyświetlany jest nr PESEL. Jeśli kolumna jest niewidoczna, należy użyć opcji 'Przywróć układ domyślny', która jest dostępna w menu kontekstowym pod prawym przyciskiem myszki.

Równie częstą przyczyną omawianego błędu jest brak informacji o nazwie skróconej firmy na deklaracjach ZUS.

Wprowadzamy ją w System /Konfiguracja / Firma / Dane firmy / PIT-4R, CIT-8.

Szczegółowy zakres informacyjny dotyczący dokumentów ZUS oraz opisu poszczególnych nazw pól, które mogą pojawiać się w komunikacie błędu, znajduje się w dokumencie umieszczonym na [stronie internetowej ZUS](#).

Czy wiesz jak prawidłowo wyeksportować deklaracje ZUS do programu Płatnik?

Generując deklaracje ZUS (rozliczeniowe, zgłoszeniowe, IWA) należy:

1. Dodać plik KEDU – z poziomu Płace i Kadry / Pliki KEDU lub bezpośrednio na formularzu deklaracji po kliknięciu w przycisk ‘KEDU’.
2. Wyliczyć deklarację przyciskiem ‘Piorunka’.
3. Wyeksportować deklarację do programu Płatnik – po naciśnięciu przycisku eksportu pojawia się ścieżka, gdzie należy wskazać lokalizację i podać nazwę pliku np. dra.xml (prawidłowe rozszerzenie pliku to *.xml).

Podczas tworzenia deklaracji za kolejne miesiące rozszerzenie pliku jest pamiętane.

Deklaracja DRA naliczona w aktualnej wersji programu Comarch ERP Optima zapisywana jest jako deklaracja w wersji 5 formularza – numer ten jest widoczny na liście deklaracji DRA.

Kod terminu składania deklaracji ZUS określamy z poziomu System/Konfiguracja/Forma/Płace/Zobowiązania wobec ZUS/PFRON.

Dlaczego pracownikowi nie policzyły się w wypłacie koszty uzyskania przychodów oraz ulga podatkowa?

Przede wszystkim należy sprawdzić jakie informacje zostały wprowadzone na formularzu danych kadrowych pracownika, na zakładce [2 Nr ident./podatki]. W sekcji Dane podatkowe powinny być wprowadzone odpowiednie współczynniki kosztów uzyskania i ulgi podatkowej. Jeżeli wprowadzono współczynnik 0, wówczas na formularzu wypłaty pracownika, zakładka [3 Podatki], w polu koszty uzyskania/ ulga podatkowa 'Należne w miesiącu' będzie wykazana wartość 0. Jeżeli natomiast w wypłacie pracownika koszty uzyskania/ ulga podatkowa 'Należne w miesiącu' mają stosowną wartość, ale w polu 'Odliczone' jest wartość 0, to najprawdopodobniej pracownik ma w tym miesiącu deklaracji naliczoną drugą wypłatę, w której koszty uzyskania/ ulga podatkowa zostały już odliczone. Obliczając składki ZUS i zaliczkę na podatek dochodowy uwzględniane są wszystkie wypłaty dokonane w obrębie danego miesiąca deklaracji (podatek i składki są liczone globalnie).

Przy ustalaniu zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych pracodawca stosuje:

- koszty uzyskania przychodu w pojedynczej wysokości, tj. w kwocie 250 zł miesięcznie (stawka obowiązuje od 10.2019r. wcześniej 111,25 zł), a jeśli miejsce stałego lub czasowego zamieszkania

pracownika położone jest poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy i pracownik nie uzyskuje dodatku za rozłąkę, to wówczas miesięczne koszty uzyskania przychodu wynoszą 300 zł, (stawka obowiązuje od 10.2019r. wcześniej 139,06 zł),

- kwotę zmniejszającą podatek w pojedynczej wysokości, w wysokości 300 zł. (stawka obowiązuje od 07.2022 r. wcześniej 425 zł).

Takie rozstrzygnięcie wynika z art. 32 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. nr 14, poz. 176; z późn. zm.).

Pracodawca od łącznej kwoty wypłat dokonanych pracownikowi w danym miesiącu deklaracji obowiązany jest więc obliczyć składki ZUS oraz potrącić zaliczkę na podatek dochodowy stosując pojedyncze koszty uzyskania i pojedynczą kwotę zmniejszającą podatek.

Skoro więc w pierwszej wypłacie pracownika koszty uzyskania / ulga podatkowa zostały już odliczone, nie ma podstaw do odliczenia ich w drugiej wypłacie.

Aby sprawdzić jakie wynagrodzenia w danym miesiącu zostały pracownikowi wypłacone, należy z poziomu formularza danych kadrowych pracownika uruchomić **Wydruki płaćcowe – 'Karta wynagrodzeń wg deklaracji'**, wskazując w parametrach wydruku odpowiedni miesiąc deklaracji. Można to również sprawdzić z poziomu okna Wypłaty pracowników, po zaznaczeniu pracownika wybierając z głównego menu przycisk 'Lista wszystkich wypłat pracownika'.

W wersji programu Comarch ERP Optima 2023.1.1 został wprowadzony parametr Uwzględniaj wnioski pracownika dot. naliczania podatku jedynie w okresie zatrudnienia (System/ Konfiguracja/ Firma/ Płaćce/ Parametry). Zaznaczenie parametru (domyślne ustawienie) powoduje, że w przypadku naliczania wypłaty pracownikowi po zakończeniu stosunku prawnego łączącego go z pracodawcą

nie są stosowane złożone w trakcie trwania stosunku pracy wnioski dotyczące naliczania podatku.

Jeśli parametr jest zaznaczony, podczas naliczania wypłaty etatowej, innej, zaliczki brutto, której data wypłaty jest późniejsza niż data zwolnienia pracownika mimo ustawienia w danych kadrowych:

- nie jest odliczana ulga podatkowa,
- jeśli pracownik ma ustawione podwyższone koszty uzyskania przychodu jako 300 zł (pole Koszty uzyskania przychodu z tytułu: opcja 3 lub 4) w wypłacie będą odliczane w kwocie podstawowej, czyli 250 zł,
- jeśli pracownik ma ustawione zwolnienie z PIT jako: Osoba powyżej 60/65 lat niepobierająca emerytury, Osoba wychowująca co najmniej czworo dzieci, Osoba, która przeniosła miejsce zamieszkania na terytorium Polski nie będzie ono stosowane.

Co należy zrobić aby program nie naliczał składki na Fundusz Pracy oraz Gwarantowanych Pracowniczych Świadczeń Fundusz?

Na formularzu danych kadrowych pracownika na zakładce **Inne informacje** w części FP/FGŚP znajdują się następujące parametry: '**Nie naliczać składek na FP**' oraz '**Nie naliczać składek na FGŚP**'. Zaznaczenie ich oznacza zaprzestanie naliczania składek na FP i FGŚP dla danego pracownika.

Od 1 lipca 2009 r. obowiązuje zwolnienie z obowiązku opłacania składek na FP i FGŚP za pracowników, którzy ukończyli 55 lat (kobiety) lub 60 lat (mężczyźni). W związku z tym parametry oraz dane dotyczące okresu zwolnienia ze składek FP/FGŚP są automatycznie wypełniane po wprowadzeniu daty urodzenia oraz płci pracownika. Zwolnienie ustawiane jest od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pracownik ukończył 55 lat (w przypadku kobiet) lub 60 lat (w przypadku mężczyzn), a w przypadku osób urodzonych 1-go dnia miesiąca, zwolnienie ustawiane od miesiąca w którym pracownik kończy 55/60 lat. Dodatkowo sprawdzana jest data obowiązywania zmian w przepisach i w przypadku pracowników, którzy ukończyli odpowiednio 55 lat(kobiety) i 60 lat (mężczyźni) przed 01.07.2009 ustawiana jest ta data.

W przypadku zwolnienia z opłacania składek na FP i FGŚP z innych przyczyn należy zmienić okres zwolnienia z opłacania FP/FGŚP. Zmianę tą należy odnotować poprzez aktualizację zapisu.

W module Płace i Kadry Plus można również dokonać seryjnej zmiany dla wielu zaznaczonych pracowników za pomocą operacji 'Seryjnej zmiany wartości pola', aktualizując dane z odpowiednią datą.

W odniesieniu do osób, które mają odnotowane zwolnienie ze składek FP/FGŚP okresowo , w zapisie historycznym przypadającym po zakończeniu tego okresu, należy usunąć zaznaczenie zwolnienia z FP i FGŚP – wówczas na zapisie formularza program ustawi automatycznie daty wyliczone jako przypadające po ukończeniu 55/60 lat przez tego pracownika.

Od wersji programu Comarch ERP Optima 2023.0.1 został wprowadzony mechanizm automatycznego ustalania okresu zwolnienia z naliczania składek na Fundusz Pracy i

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, przez okres 36 miesięcy od powrotu pracownika z urlopów macierzyńskich, rodzicielskich i wychowawczych. Funkcjonalność została opisana w artykule [Jak odnotować zwolnienie z FP/FGŚP pracownikowi, który wraca z urlopu macierzyńskiego/rodzicielskiego/ wychowawczego ?](#)

Od czego zależy dopełnianie urlopu do podstawy zasiłku chorobowego?

O sposobie dopełniania urlopu do podstawy zasiłku chorobowego decydują parametry znajdujące się w konfiguracji firmy (System/ Konfiguracja / Firma / Płace / Parametry). Są to parametry pod nagłówkiem W miesiącu wymagającym uzupełnienia podstawy zasiłku chorobowego: :

- **gdy jest dodatek dopełniany**, wynagrodzenie za urlop wliczane bez dopełnienia – dotyczy sposobu wliczania wynagrodzenia zasadniczego i wynagrodzeń za urlop wypoczynkowy oraz okolicznościowy do podstawy chorobowego, gdy pracownik w danym miesiącu miał dodatkowo naliczony dodatek wliczany do zasiłków metodą dopełniać wg dni lub dopełniać wg godzin. Działanie:
 - **zaznaczony** –wynagrodzenie zasadnicze jest wliczane do podstawy chorobowego w kwocie nominalnej, a wynagrodzenie za urlop w kwocie będącej różnicą pomiędzy wynagrodzeniem za urlop, a pomniejszeniem za ten urlop w wynagrodzeniu zasadniczym,
 - **niezaznaczony (domyślne ustawienie)** – w miesiącu, w którym wystąpił zarówno urlop,

jak i nieobecność powodująca dopełnienie (np. zwolnienie lekarskie, urlop bezpłatny) i dodatkowo wypłacony jest element wynagrodzenia wliczany do wynagrodzenia jako 'Dopełniać wg dni' lub 'Dopełniać wg godzin' wynagrodzenie zasadnicze i wynagrodzenie urlopowe będą dopełniane wg dni.

Tym samym powoduje to na wydruku Z-3 warunkowe wykazywanie wynagrodzenia zasadniczego i dodatków urlopowych w różnych kolumnach tabelki ze składnikami miesięcznymi – zależnie od ustawienia **gdy jest dodatek dopełniany, wynagrodzenie za urlop wliczane bez dopełnienia**

Powyższe wynika z komentarza do Ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, pkt 290 komentarza, w szczególności przypadek omówiony w przykładzie 3:

„Jeżeli w okresie, za który wynagrodzenie uwzględnia się w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego, pracownik nie osiągnął pełnego wynagrodzenia w skutek nieprzepracowania części miesiąca z przyczyn usprawiedliwionych, przy obliczaniu podstawy wymiaru:

1. wyłącza się wynagrodzenie za miesiące, w których pracownik przepracował mniej niż połowę obowiązującego go w danym miesiącu czasu pracy,
2. przyjmuje się, po uzupełnieniu, wynagrodzenie za miesiące, w których pracownik przepracował co najmniej połowę obowiązującego go w tym miesiącu czasu pracy.

Na równi z dniami, w których pracownik świadczył pracę, traktuje się dni urlopu wypoczynkowego oraz inne dni nieobecności w pracy, za które pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia.

W przypadku, gdy wynagrodzenie pracownika składa się ze składników stałych i zmiennych, a w miesiącu, który wymaga uzupełnienia pracownik otrzymał także wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy, wówczas całość wynagrodzenia, w tym także składniki stałe, należy przy uzupełnianiu potraktować jako składniki zmienne.”

- **gdy brak dodatku dopełnianego**, wynagrodzenie za urlop nie wliczane – dotyczy sposobu wliczania wynagrodzenia zasadniczego i wynagrodzeń za urlop wypoczynkowy i okolicznościowy do podstawy chorobowego, gdy pracownik w miesiącu wystąpienia urlopu i nieobecności usprawiedliwionej nie miał naliczonego dodatku wliczanego do zasiłków metodą **dopełniać wg dni lub dopełniać wg godzin**.
Działanie parametru:

- **zaznaczony (domyślne ustawienie)** – w miesiącu, w którym wystąpił zarówno urlop, jak i nieobecność powodująca dopełnienie (np. zwolnienie lek, urlop bezpłatny) do podstawy zasiłku zostanie wliczone wynagrodzenie zasadnicze w pełnej nominalnej wysokości wynikające z umowy pracownika. Wynagrodzenie za czas urlopu nie zostanie uwzględnione.
- **niezaznaczony** – do podstawy zasiłku wliczane jest wynagrodzenie zasadnicze nominalne w kwocie skorygowanej o pomniejszenie za czas urlopu oraz wynagrodzenie za czas urlopu w kwocie faktycznie wypłaconej,

Zaznaczenie parametru **gdy brak dodatku dopełnianego, wynagrodzenie za urlop nie wliczane** wpływa na wykazywanie wynagrodzenia za czas urlopu na wydruku Z-3. Gdy parametr jest zaznaczony wynagrodzenie za czas urlopu nie jest uwzględniane. Gdy nie jest zaznaczony w kolumnie 8 wykazywana jest „nadwyżka urlopową” (różnica między wynagrodzeniem za czas urlopu, a pomniejszeniem

za ten urlop generowanym w wynagrodzeniu zasadniczym).
W starszych wersjach programu o sposobie dopełnianie
urlopu do podstawy zasiłku chorobowego decydował
parametr **Urlop nie wpływa na dopełnienie chorobowego**
który miał takie samo znaczenie jak obecnie parametr **gdy
jest dodatek dopełniany, wynagrodzenie za urlop wliczane
bez dopełnienia**.